

Το νόημα της μετάνοιας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μαρωνείας και Κομοτηνής

Το μήνυμά της για την Κυριακή 16 Νοεμβρίου 2025, εξέδωσε η Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής, στο οποίο τονίζει μεταξύ άλλων ότι “οἱ ἄνθρωποι προτρέπονται καὶ καλοῦνται νὰ μετανοήσουν, ὅχι γιὰ νὰ ἔλθει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ γιὰτὶ ἤδη ἦλθε”.

Παρακάτω το μήνυμα:

Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ συμπίπτει μὲ τὴν μνήμη τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου τὸν ὁποῖον κάλεσε ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸ τελώνιο γιὰ νὰ τὸν κάνει μαθητὴ, Ἀπόστολο καὶ Εὐαγγελιστὴ. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι σκανδαλίζονται, ἀλλὰ ὁ Χριστὸς κατακλείει τὸ σημερινὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα λέγοντας ὅτι: « δὲν ἦλθα νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοια».

Τί ὅμως εἶναι ἡ μετάνοια ἔτσι ὅπως τὴ διακηρύττει ὁ Χριστός; Εἶναι ἀπλῶς ἡ ἀλλαγὴ σκέψεων καὶ ἡ ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς; Εἶναι ὁ αὐτοέλεγχος καὶ ἡ

αυτοκριτική, όπως την σύστησαν πολλοί αρχαίοι φιλόσοφοι; Ή μετάνοια για τον Χριστό είναι πολύ περισσότερο από όλα αυτά.

Ο φόβος του θανάτου δημιούργησε στον άνθρωπο την επιθυμία για διασφάλιση του εγώ του, τη δίψα για ζωή και για επιτυχία. Όλα αυτά ευνόησαν τον ανθρωποκεντρισμό του προχριστιανικού κόσμου. Μετάνοια σημαίνει απάρνηση του εγώ με όλους τους μηχανισμούς που δημιούργησε για να κρατηθεί στη ζωή και να αποφύγει τη σκέψη του θανάτου, σημαίνει επιστροφή στον Θεό. Ή αυτοκριτική είναι ένα πρώτο σκαλοπάτι• στόχος τελικός είναι η επιστροφή στον Θεό και στην έναρμόνιση της ζωής μας με το θεϊό θέλημά Του.

Στο κήρυγμα του Χριστού η ανάγκη της μετανοίας προσδιορίζεται κι από κάποια άλλη πραγματικότητα: από το γεγονός ότι «ήγγικεν η βασιλεία του Θεού». Οί άνθρωποι προτρέπονται και καλούνται να μετανοήσουν, όχι για να έλθει η βασιλεία του Θεού, αλλά γιατί ήδη ήλθε. Έτσι, η μετάνοια παρουσιάζεται εδώ σαν απάντηση του ανθρώπου στη λύτρωση που του προσφέρει ο Θεός.

Η βασιλεία του Θεού, για την οποία όμιλεί ο Χριστός δεν προσδιορίζεται χρονικά ή τοπικά• είναι μια νέα δυνατότητα για τον άνθρωπο, ένας νέος τρόπος ζωής, ζωής που κυριαρχείται όχι από το μίσος αλλά από την αγάπη, όχι από την υπερτροφική επικράτηση του «εγώ», αλλά από τη νέκρωσή του, όχι από τον φόβο του θανάτου, αλλά από την έλπίδα της αναστάσεως.

Τη βασιλεία αυτή γεύεται ο άνθρωπος, όταν μετανοιωμένος για το νοσηρό έγωκεντρισμό του αφήσει τον εαυτό του να νιώσει τη χάρη του Θεού μέσα στα μυστήρια της Εκκλησίας, επαναλαμβάνοντας πάντοτε το αίτημα της Κυριακής προσευχής: «Έλθέτω η βασιλεία Σου».